

Ιωάννης Χαρμαντάς

Ο Ιωάννης Χαρμαντάς γεννήθηκε στην Πάνω Γειτονιά του Καραβά το 1906. Ήταν το πέμπτο από τα οκτώ παιδιά του Χριστόδουλου και της Καλλιόπης Χαρμαντά. Τα παιδικά του χρόνια ήταν πολύ δύσκολα. Ο πατέρας του τυφλώθηκε εξ ολοκλήρου μετά από ατύχημα και η μητέρα του πέθανε το 1917 αφήνοντας τα οκτώ παιδιά της ορφανά. Λίγο αργότερα πέθανε και το μικρότερο παιδί της οικογένειας, δύο μόλις χρόνων.

Ο Γιάννης κατάφερε να σπουδάσει με τα χρήματα που του έστελνε ο μεγαλύτερος του αδελφός Ιάκωβος από την Αμερική. Μετά το Δημοτικό Σχολείο Καραβά και το διτάξιο Σχολαρχείο Λαπήθου, ο Γιάννης φοίτησε στο Παγκύπριο Γυμνάσιο και το Παγκύπριο Διδασκαλείο. Το 1925 αποφοίτησε με άριστα και διορίστηκε δάσκαλος. Το 1930-1931 παρακολούθησε μαθήματα μετεκπαίδευσης στο τότε Διδασκαλείο Μόρφου. Στη συνέχεια εργάστηκε ως δάσκαλος στο Καζάφани και ως Διευθυντής Γ' στο Πέρα Πεδί. Εκεί αρραβωνιάστηκε την Κούλα Τάλλη, με την οποία παντρεύτηκε το 1938.

Στη διάρκεια του αγώνα 1955-1959 ήταν μέλος της ΕΟΚΑ και έδωσε τη συγκατάθεσή του να κτιστεί κρησφύγετο για τους αντάρτες στο σπίτι του στον Καραβά. Το 1958 μετά την ανακάλυψη του κρησφύγετου συνελήφθη, βασανίστηκε και παρέμεινε αιχμάλωτος μέχρι την υπογραφή των συμφωνιών Ζυρίχης – Λονδίνου.

Το 1960 με την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας εξελέγη βουλευτής Κερύνειας όπου υπηρέτησε ως το 1965.

Την περίοδο 1965-1970 υπηρέτησε ως Δήμαρχος Καραβά προσφέροντας στη γενέτειρά του όσο το δυνατόν περισσότερα, σε όλους τους τομείς. Φρόντισε να ανοίξει δρόμο στην Πάνω Γειτονιά του Καραβά, όπου ως τότε υπήρχε ένα μονοπάτι και να ενώσει το χωριό με την Παλιά Βρύση, το κεφαλόβρυσο του Καραβά.

Ένας άλλος τομέας που φρόντισε, ήταν το ταχυδρομείο και η κατ' οίκον διανομή των επιστολών. Για να καταστεί όμως τούτο δυνατόν έπρεπε να δοθούν ονομασίες στους δρόμους. Με μεγάλο ζήλο φρόντισε να μπουν ονόματα στους δρόμους του Καραβά, λαμβάνοντας υπόψη τα δεδομένα της κάθε περιοχής. Φρόντισε επίσης για την κατ' οίκον διανομή του νερού του κεφαλόβρυσου. Οι προσπάθειές του να κατασκευάσει φράγμα για την υδροδότηση της ευρύτερης περιοχής Καραβά δεν τελεσφόρησαν.

Ως Δήμαρχος Καραβά ακολούθησε συναινετική πολιτική και προσπάθησε με τη λειτουργία επιτροπών του Δήμου, όπως η Επιτροπή Κοινωνικής Πρόνοιας, η Επιτροπή εθνικών εορτασμών, η Επιτροπή Μουσείου Λαϊκής Τέχνης κ.α. να δραστηριοποιήσει όσον το δυνατόν μεγαλύτερο αριθμό ατόμων από όλα τα κοινωνικά στρώματα και όλες τις πολιτικές αποχρώσεις. Μεταξύ των άλλων, ίδρυσε και επιτροπή για την ανέγερση μνημείου στον Κυριάκο Μάτση που είχε διατελέσει τομεάρχης της περιοχής Καραβά – Λαπήθου.

Εκτιμώντας ιδιαίτερα την προσφορά των αποδήμων Καραβιτών διοργάνωσε για πρώτη φορά το 1966 τη Γιορτή Αποδήμου Καραβιώτη, η οποία κατέστη ετήσιος θεσμός, και πρωτοστάτησε στην έκδοση του βιβλίου Καραβάς, που το αφιέρωσε πάλι στους απόδημους Καραβιώτες. Παράλληλα πρωτοστάτησε στην ίδρυση του Λόχου του Καραβά και στην οργάνωση της πολιτοφυλακής για την αντιμετώπιση του τουρκικού κινδύνου το 1964. Ταυτόχρονα εξακολούθησε να ενδιαφέρεται για την εκπαίδευση από τη θέση του ως προέδρου της Σχολικής Εφορείας Καραβά, θέση που κατείχε ως το 1974. Από τη θέση αυτή αγωνίστηκε για την ίδρυση και λειτουργία του κοινοτικού νηπιαγωγείου Καραβά.

Μεταξύ άλλων πρωτοστάτησε επίσης στην ίδρυση της ΣΕΛΕΚ, της Συνεργατικής Ένωσης Λεμονοπαραγωγών Επαρχίας Κερύνειας και ως μέλος της κεντρικής επιτροπής αγωνίστηκε για την ίδρυση συσκευαστηρίου, την εξεύρεση αγορών και την προώθηση των εξαγωγών λεμονιών. Ως μέλος της Επαρχιακής Επιτροπής Αρχαιοτήτων Κυρηνείας (1965-1971) αγωνίστηκε για την προφύλαξη του αρχαιολογικού χώρου της Λάμπουσας και τη συντήρηση των μνημείων της περιοχής.

Ο Ιωάννης Χαρμαντάς διοχέτευσε όλη την πίκρα και τον πόνο του στη συγγραφή ποιημάτων με το χαρακτηριστικό ψευδώνυμο «Νοσταλγός Καραβιώτης». Θέμα του οι αγαπημένοι τόποι, η πίστη στις αξίες που τόσο κακοπάθησαν (δικαιοσύνη, ομόνοια) και σ' αυτές που ανέδειξαν τον ελληνισμό (παλικαριά, αυτοθυσία), ο πόνος και η πίκρα για τις βαρβαρότητες και τον ξεριζωμό από την πατρώα γη.

